

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/142/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112206257
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3112206257.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Šoltésovej č. 14, IČO 45 535 108, práv. zast. advokátskou kanceláriou U. - P. s. r. o. so sídlom v X., P. č. XX, IČO XX XXX XXX proti žalovanému T. D., bytom N. č. XX, za účasti vedľajšieho účastníka: C. Z. U. K., W., IČO XX XXX XXX, práv. zast. Y. I. T., advokátom so sídlom v W., E., o zaplatenie 331,94 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 26. marca 2013, č.k. 22C/83/2012-44, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Žalobca **j e p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov odvolacieho konania 34,37 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, v.s. XXXXXX.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal zaplatenia sumy 331,94 eur s úrokom z omeškania 9,25 % ročne od 12.04.2009 do zaplatenia. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania 68,38 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám JUDr. I. T.. Svoje rozhodnutie odôvodnil konštatovaním, že dňa 23.09.2005 uzavrel žalovaný s právnym predchodcom žalobcu spol. T-Mobile Slovensko, a.s. zmluvu o pripojení podľa ust. v zmysle § 43 zák. č. 610/2003 Z.z o elektronických komunikáciách č. 2188886 v znení dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 31.10.2007, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby. Žalovaný sa zaviazal službu riadne odoberať a platiť za ňu včas poplatky, dohodnuté v aktuálnom cenníku. Zároveň žalovanému bol predaný mobilný telefón zn. Sony Ericsson K 700i. Žalovaný sa zaviazal zotrvať v záväzkovou vzťahu s právnym predchodcom žalobcu po dobu 24 mesiacov a na zmluvnej pokute 10.000,- Sk s DPH. Zároveň sa žalovaný zaviazal, že v prípade porušenia zmluvných povinností účastníka, najmä hociktorej dojednanej povinnosti a následného vypojenia SIM karty zo strany Podniku je účastník povinný uhradiť podniku uvedenú zmluvnú pokutu. Dňa 22.02.2009 bola žalovanému vystavená faktúra 1.90931370, VS: XXXXXXXXXXX na sumu 331,94 eur za obdobie od 22.02.2009 do 21.03.2009 za účelom úhrady vyúčtovanej zmluvnej pokuty. Kedy a akým spôsobom sa žalovaný dopustil porušenia zmluvných podmienok, nebolo preukázané. Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že predmetný zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi na základe zmluvy o pripojení č. 2504881v znení dodatku k Zmluve o pripojení, je bezpochyby vzťahom spotrebiteľským podľa § 52 Občianskeho zákonníka. Súdu prináleží i k súdna kontrola zmluvných podmienok aj abstraktná kontrola zmluvy podľa ustanovenia § 153 ods. 4

O.s.p. (účinného od 01.03.2010), s cieľom vylúčiť zo života ľudí neprimerané podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života a naplniť ciele článku 6 Smernice Rady 93/13/EHS a postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľnej klauzuly v zmluvách nezaväzovali. Podľa ustanovenie § 53 a ods. 1 Občianskeho zákonníka (účinného od 01.03.2010) sa zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Toto ustanovenie je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a táto v čl.7 ods.1 ukladá členským štátom EU zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok. Súd prvého stupňa mal preukázané, že zmluvné podmienky (bod 2 posledná veta Dodatku zmluvy o pripojení spol. T-Mobile a bod 4 prvá veta Dodatku), na základe ktorých si uplatňuje žalobca svoj nárok, už boli vyhlásené za neprijateľné rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/32/2012 zo dňa 15.03.2012. Takáto zmluvná podmienka je teda neplatná. Jej ďalším používaním a uplatňovaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, ktorý je zákonom zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v rozpore so zákonom. Ak by súd v danom prípade priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie práva Európskej únie na ochranu práv spotrebiteľov. Zákaz používania zmluvnej pokuty, vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu, sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemožno vysloviť ani čiastočnú neplatnosť uvedenej zmluvnej pokuty. Plnenie z takejto podmienky navyše zakladá bezdôvodné obohatenie. Zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednanie nemožno moderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa nemohol právo na zaplatenie zmluvnej pokuty žalobcovi priznať, a žalobu v celom rozsahu zamietol. O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 142 ods.1 O.s.p., že žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli. O náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods.1 O. s. p. Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného, ktorý mal vo veci zmluvnej pokuty a úroku z omeškania z nej úspech, súd priznal náhradu trov konania, spočívajúci v trovách právneho zastúpenia po 26,56 eur/úkon (príprava a prevzatie veci, písomné vyjadrenie k žalobe + 2x 7,63 eur paušál, spolu 68,38 eur podľa § 10 ods.1, § 14 ods.1 písm. a/b/, § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení nesk. prepisov.

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie a vyhovel návrhu navrhovateľa v celom rozsahu, vedľajšiemu účastníkovi konania na strane žalovaného trovy konania nepriznal a zaviazal žalovaného spoločne a nerozdielne s vedľajším účastníkom nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania. V odvolaní uviedol, že napriek tomu, že súd prvého stupňa uvádza ustanovenia zákona, ktoré použil pri rozhodovaní v merite veci, neuviedol žiaden konkrétny argument, na základe ktorého považuje dojednanie o zmluvnej pokute za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd prvého stupňa rovnako neuviedol, v čom spočíva nerovnováha práv a povinností strán Dodatku k Zmluve o pripojení. Súd v predmetnom rozsudku neuvádza, v čom žalobca, resp. právny predchodca navrhovateľa porušil práva odporcu, konajúceho v postavení spotrebiteľa. Z odôvodnenia predmetného rozsudku možno usúdiť, že samotné dojednanie zmluvnej pokuty bolo porušením práv odporcu. Súd taktiež neodôvodňuje svoj záver o existencii značného nepomeru v právach a povinnostiach zmluvných strán Dodatku k Zmluve o pripojení. Súd prvého stupňa sa vôbec nevysporiadal so skutočnosťou, že zmluvná pokuta zabezpečovala jednak zvýhodnenú cenu poskytnutého mobilného zariadenia a jednak benefit, ktorý žalovaný získal v prípade, ak sa zaviazal na užívanie služieb žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu počas 24 mesiacov. Ďalej namietal arbitrárnosť rozsudku, ktorá spočíva najmä v absencii akýchkoľvek konkrétnych argumentov, odôvodňujúcich deklarovanie dojednanie zmluvnej pokuty za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Aplikáciou argumentov, uvedených súdom prvého stupňa, možno dôjsť až k záveru, že dojednanie akejkoľvek zmluvnej pokuty pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zo strany spotrebiteľa je dojednaním absolútne neplatným, nakoľko súd naň prihliada ex off. K forme uzavretého Dodatku k Zmluve o pripojení uviedol, že formu zmluvy, ktorú používal žalobca, resp. jeho právny predchodca nemožno bezvýhradne považovať za formulárový typ zmluvy, ktorý žalovanému neumožňuje ovplyvniť jej obsah, práve naopak. K tvrdeniu súdu prvého stupňa o tom, že zmluvné podmienky, na základe ktorých si uplatňuje svoj nárok, už boli vyhlásené za neprijateľné rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 06.12.2011, č.k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/32/2012, zo dňa 15.03.2012, poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.03.2013, č.k. 6Co/325/2012-59. Súd teda na základe vykonaných dôkazov dospel

k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne vec posúdil právne, keď sa dostatočne nevysporiadal so zvýhodnenou kúpnu cenou mobilného telefónu a hodnotou benefitu, ktorý bol zabezpečený zmluvnou pokutou. K trovám vedľajšieho účastníka poukázal na neúčelnosť uplatnených a priznaných trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Vedľajší účastník je v tomto prípade združenie, založené za účelom ochrany spotrebiteľov. Združenie, ktorého hlavnou náplňou jeho činnosti je ochrana spotrebiteľov, má zákonom priznané zvýhodnené postavenie voči ostatným občianskym združeniam už tým, že v konaní nemusí preukazovať právny záujem na výsledku sporu (ust. § 93 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). Uvedené procesné právo zákon viaže iba na občianske združenie, ktorého hlavnou činnosťou je ochrana práv spotrebiteľa z dôvodu ich odbornej pripravenosti a zákonného splnomocnenia na zastupovanie spotrebiteľov v správnom a súdnom konaní. Výkonom ochrany spotrebiteľských práv združenie naplňa svoje vlastné poslanie, za účelom ktorého bolo založené, či už v súdnom alebo správnom konaní. Zámerom zákonodarcu pre zvýhodnenie takejto skupiny občianskych združení pred ostatnými bolo umožnenie, aby mohli vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zastúpenia zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní. Z hlavnej úlohy a cieľu spotrebiteľského združenia vyplýva, že dané združenie by malo disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Nepopiera ústavne zaručené právo vedľajšieho účastníka na právnu pomoc, avšak spochybňuje účelnosť vynaložených trov na právne zastúpenie ako subjektu odborne spôsobilého, znalého danej problematiky, a z toho dôvodu aj zákonom privilegovaného subjektu. Tým, že vedľajší účastník žiada priznať trovy právneho zastúpenia, priznáva, že žalovanému neposkytol pomoc pri ochrane jeho práv ako spotrebiteľa, čo je jeho základným poslaním. Z uvedeného vznikajú pochybnosti o účelnosti a dôvodoch vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktorý už pri vstupe do konania bol zastúpený advokátom, hoci ešte nevedel, o akú právnu vec ide. Sám vedľajší účastník neposkytoval ochranu práv žalovanému ako spotrebiteľovi, na základe čoho mal pri vstupe do konania zákonom priznané favorizované postavenie medzi ostatnými združeniami. Vedľajší účastník, odborne spôsobilý subjekt, vo svojej argumentácii poukázal iba na ustanovenia a rozhodnutia, týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, na ktoré je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti, nezávisle od účasti spotrebiteľského združenia ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Vedľajší účastník teda do konania nepriniesol žiaden prínos, vo svojom vyjadrení, ako aj v mnohých iných konaniach žiadal návrh zamietnuť z dôvodu neprijateľnosti zmluvných podmienok a premlčania nároku, bez vzťahu ku konkrétnemu prípadu. Nepoukázal na inú skutočnosť, na ktorú súdy nemajú povinnosť prihliadať z úradnej povinnosti.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril vedľajší účastník na strane odporcu, ktorý žiadal aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania. Uviedol, že sa plne stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ktorými bola zmluvná podmienka o zmluvnej pokute mobilného operátora vyhlásená za neprijateľnú už skôr, ako žalobca podal návrh na začatie konania, išlo o zmluvnú podmienku spoločnosti Orange a.s., ktorá svojim významom je rovnaká so zmluvnou podmienkou, na základe ktorej si žalobca v tomto konaní uplatňuje svoje právo na zaplatenie zmluvnej pokuty, preto už v tom čase podľa § 53a ods. 1 OZ, t.j. od 09.05.2011 mal žalobca zakázané používať a uplatňovať si túto neprijateľnú zmluvnú podmienku s obdobným významom. Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ predstavuje generálny zákaz používania a uplatňovania neprijateľných zmluvných podmienok proti spotrebiteľom, ktoré súd judikoval za neplatné. Súd v danej veci musí aplikovať § 53a ods. 1 OZ a nemôže žalobcovi ním žiadané plnenie priznať, a to ani sčasti, pretože inak by porušil zákon, podporoval protiprávny stav a ochranu spotrebiteľov by tým iba relativizoval. Zároveň poukázal na dôvodovú správu k § 53a OZ. Rozsudok súdu prvého stupňa považoval za správny aj z dôvodu, že žalobca do vyhlásenia rozsudku neindividualizoval, za aké konkrétne porušenie povinnosti si uplatňuje zmluvnú pokutu. Zmluva o pripojení je koncipovaná tak, že nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vznikne dodávateľovi za každé jednotlivé porušenie zmluvných povinností. V prípade, ak by si žalobca v inom konaní uplatnil z tej istej zmluvy ďalšiu zmluvnú pokutu, nie je možné zistiť, či si dodávateľ uplatňuje zmluvnú pokutu za to isté porušenie zmluvných povinností, ako v tomto konaní, a teda nie je možné zistiť, či tu existuje prekážka rozhodnutej veci, alebo si žalobca uplatňuje zmluvnú pokutu za skutkovo iné porušenie zmluvných povinností spotrebiteľa.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v náväznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Odvolací súd preskúmaním zistil, že súd prvého stupňa rozhodol správne, keď návrh žalobcu o zaplatenie sumy 331,94 eur s úrokom z omeškania 9,25 % ročne od 12.04.2009 do zaplatenia zamietol. V prejednávanej veci odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že zmluvné podmienky (bod 2 posledná veta Dodatku zmluvy o pripojení spol. T-Mobile a bod 4 prvá veta Dodatku), na základe ktorých si uplatňuje žalobca svoj nárok, už boli vyhlásené za neprijateľné rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/32/2012 zo dňa 15.03.2012. Takáto zmluvná podmienka je teda neplatná. Jej ďalším používaním a uplatňovaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, ktorý je zákonom zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v rozpore so zákonom. Súd prvého stupňa ďalej správne konštatoval, že ak by súd v danom prípade priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie práva Európskej únie na ochranu práv spotrebiteľov. Zákaz používania zmluvnej pokuty, vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu, sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemožno vysloviť ani čiastočnú neplatnosť uvedenej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu, uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania, nemožno moderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť.

Odvolací súd na upresnenie konštatuje, že z priloženého rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/32/2012 zo dňa 15.03.2012, vyplýva, že Okresný súd Bardejov (po upresnení Krajským súdom v Prešove) vo výroku tohto rozsudku určil, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení č. 2610927, uzavretého medzi spoločnosťou T -Mobile Slovensko, a.s. a žalovaným dňa 21.06.2007, v bode 2 poslednej vety - „Účastník zároveň berie na vedomie a súhlasí s tým, že v prípade porušenia dojednania, uvedeného v predchádzajúcej vete, je podľa bodu 4 tohto Dodatku povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu, uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku“, ako neprijateľná neplatná. Rovnako určil, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení č. 2610927, uzavretého medzi spoločnosťou T - Mobile Slovensko, a.s. a žalovaným dňa 21.06.2007,, v bode 4 prvej vety -„V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany Podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu, uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku“, je ako neprijateľná neplatná. V odôvodnení uviedol, že zmluvné podmienky sú pre rozpor s ust. § 53 Občianskeho zákonníka neplatné, pretože spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Podmienky, ktoré vyhlásil za neprijateľné, totiž neboli individuálne dojednané.

Na základe vyššie uvedených skutočností bolo teda jednoznačne preukázané, že zmluvné podmienky, na základe ktorých si uplatňuje žalobca svoj nárok, už boli vyhlásené za neprijateľné.

Súd prvého stupňa rozhodol správne i náhrade trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že vedľajší účastník na strane žalovaného si trovy konania uplatnil riadne a včas. Trovy konania vznikli vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu titulom právneho zastúpenia s tým, že súd prvého stupňa správne pri určení výšky trov právneho zastúpenia, patriacemu vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, postupoval podľa vyhl.č. 655/2004 Z.z. Odmena bola vyčíslená riadne a včas, a preto sa v tejto časti odvolací súd stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa tak, ako to predpokladá ust. § 219 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd sa teda v danom prípade nestotožnil s námietkami žalobcu, uvedenými v odvolaní, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovania alebo bránenie práva.

Odvolací súd konštatuje, že nepriznanie trov vedľajšiemu účastníkovi by znamenalo porušenie princípu rovnosti zbraní. Pokiaľ je prípustné, aby samotný žalobca bol právne zastúpený, môže aj vedľajší účastník na strane žalovaného si zvoliť právneho zástupcu, ktorý má potom následne právo na náhradu trov konania, pokiaľ tu nie sú iné okolnosti, a takéto iné okolnosti v prejednávanej veci zistené neboli.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd sa podrobnejšie nezaoberal ostatnými dôvodmi odvolania, pretože správnosť rozsudku prvostupňového súdu jednoznačne vyplývala z vyššie uvedených záverov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov neuplatnil, a ani mu zo spisu žiadne nevyplývajú, a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného boli priznané trovy odvolacieho konania za 1 úkon právnej pomoci 26,56 eur podľa § 14 ods. 1 písm. b/ vyhl. č. 655/2004 Z. z. + režijný paušál 7,81 eur, spolu 34,37 eur, k náhrade ktorých bol zaviazaný žalobca, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.